

Ādažu vidusskolas direktore Solvita Vasilevska: "Skolotājs – tā ir vērtība, cieņa un autoritāte"

Šeit un citviet rakstā foto no personīgā arhīva

Aizvadīto mācību gadu Solvita Vasilevska noslēdza kā direktora amata pienākumu izpildītāja, šo mācību gadu pirmoreiz uzsākusi kā direktore.

Vīru noskatīja lauku ballītē

Kad sapratāt, ka izglītība būs jūsu aicinājums?

Esmu no Latgales, no Livāniem. Vidusskolas klasēs vasaras periodā es strādāju par auklīti, un man ļoti patika. Tad es sapratu, ka tas man der un interesē. Zinu, ka mani skolotāji lika cerības uz citiem amatiem – latviešu valodas skolotāja gribēja, lai kļūstu par filologu, citi skolotāji domāja, ka būšu kāds juridiskās jomas pārstāvis. Tāpēc bija neliels šoks, kad uzzināja, ka aizgāju pedagoģijā, uz pirmsskolas, sākumskolas skolotāju, kas tajā laikā vēl nebija tik prestiži. Mana klases audzinātāja gan paredzēja, ka es būšu skolotāja. Aizbraucot uz dzimtajām mājām, pāršķīrstu albumus, tur ir bilde, kur stāvu klases priekšā ar grāmatu, un novēlējums no skolotājas. Atceros vēl savus bērnudārza laikus, jau tad es apbrīnoju skolotājus, man šķita – jā, skolotājs, tā ir vērtība, cieņa un autoritāte. Diemžēl mūsdienās ne visi to tā uztver.

Skolotāji lika uz jums cerības dažādās jomās, bet, kuri priekšmeti pašai skolā patika?

Latviešu valoda un literatūra, politika un tiesības, vēsture, psiholoģija. Kā fakultatīvs mums bija debates, kur es iemācījos runāt un argumentēt, nebaudīties aizstāvēt savu viedokli. Tā bija ļoti laba pieredze. Mūsu debašu komanda Latgales mērogā arī izcīnīja ļoti augstas vietas. Ir labi, ka arī tagad debates ir iekļautas skolu programmās, bet, jo ātrāk to sāktu, jo labāk būtu. Jebkurai profesijai tā ir lieliska pieredze. Ejot uz jebkurām pārrunām, jābūt par sevi pārliecinātam.

Cik bieži sanāk apciemot dzimtos Livānus?

Uz Rīgu pārcēlos 2001.gadā, kad uzsāku studijas. Ādažos esmu kopš 2005.gada, pirms tam mēs ar vīru irējām dzīvokli Rīgā. Kopš esam uzceļusi māju un bērni spēlē hokeju, brīvdienas un bieži vien arī svētkus pavadot spēlēs un turnīros, Livānos esmu reti. Mums ir tradīcija braukt apkopt kapiņus. Mamma dzīvo Livānos un sazināmies katru dienu, bet ciešos sanāk aizbraukt ne biežāk kā reizi divos mēnešos.

Kas ir vīra dzimtā puse?

Tā pati (*smaida*). Vīra dzimtā vieta ir dažus kilometrus no manām lauku mājām. Bērniībā mēs redzējāmies, taču nepazinām viens otru. Mūsu ģimenes bija savstarpēji pazīstamas. Tuvāk iepazīnāmies lauku ballītē – es, pilsētas meitene, aizbraucu uz lauku ballīti un noskatīju savu vīru (*smejas*). Tagad mums ir trīs dēli ar eņģeļu vārdiem – Mikaelis, Rafaels un Gabriels.

Jaunā mācību gada izaicinājumi

Ar kādām domām un iecerēm iesākat jauno mācību gadu? Galvenais ir nodrošināt pedagoģiskā darba procesu. Saviem

Ādažu vidusskolā Solvita Vasilevska strādā jau kopš 2018.gada, bet pirms tam dažādos amatos bijusi gan Kadagas pirmsskolas izglītības iestādē "Mežavēji", gan vairākās pirmsskolas izglītības iestādēs Rīgā. Šovasar viņa tika apstiprināta par Ādažu vidusskolas direktori, sperot vēl vienu pakāpienu pa karjeras kāpnēm. Sarunā ar "Ādažu Vēstīm" Solvita atklāj, ka pedagoģija viņu saista jau no bērnības, ieskicē jaunā mācību gada lielākos izaicinājumus, kā arī uzsver – amata maiņa no pienākumu izpildītājas par direktori ļauj lietas plānot ilgtermiņā.

spēkiem esam aizpildījuši visas trūkstošās vakances. Tas nav ideālais variants, uz ko mēs virzāmies, jo esam atteikušies no dažādām *ekstrēm*, bet svarīgākiem ir pedagoģiskā darba nepārtrauktība, kvalitatīvs darbs, sadarbība ar vecākiem, sa-protosiem un atbalstošiem vecākiem.

Pērn bija daudz neaizpildītu vakancu. Vai šobrīd situācija ir krietni uzlabojusies?

Jā. Šobrīd mums aktuāla ir tikai ķīmijas skolotāja vakance. Savā iekšienē esam atraduši risinājumu, lai pedagoģiskais darba process notiktu. Ļoti nepieciešama bija datorikas skolotāja, ko jau bijām atraduši, taču pēdējā brīdī viņa tika pārvilināta uz citu skolu. Viens no risinājumiem ir attālinātais darbs, kas, protams, nav tik efektīvs kā klātienē, tomēr pie-saistām atbalsta personālu un citus pedagogus, kas uzrauga arī attālināto darbu.

Kādi būs jaunā mācību gada izaicinājumi?

Viens no lielākajiem izaicinājumiem ir telpu kapacitāte un stundu saraksta izveidošana Ādažu sākumskolā. Pedagoģu un vairāk nekā telpu. Piemēram, vācu valodas skolotājai nav sava kabineta, bet ir jāpielāgojas. Vēl viens izaicinājums ir sporta zāles noslodze. Mums ir tikai četras garderobes, bet 38 klases sākumskolā un vēl vairāk – vidusskolā. Abās divās ekās (sākumskolā un vidusskolā) liels izaicinājums ir arī ēdināšanas process, lai kvalitatīvi un mierīgi tiktu paēdināti bērni.

Klūšana par direktori ļauj plānot lietas ilgtermiņā

No pērnā gada oktobra bijāt direktora amata pienākumu izpildītāja (*līdzšinējais direktors Česlavs Batņa tika ievēlēts Saeimā – aut.*), šovasar kļūvāt par direktori. Vai kaut kas mainās arī darba ikdienā?

Pienākumi nemainās, bet es varu atļauties piedurknes un skatīties ilgtermiņā. Protams, tas nenozīmē, ka es līdz šim būtu strādājusi piesardzīgi. Mans pienums ir tikpat liels, bet šobrīd es varu plānot un veidot arī savu komandu.

Veidojat jaunu komandu vai pilnveidojat esošo?

Esošā komanda arī, protams, paliek, bet tiek pilnveidota. Varu piekrist bijušajam skolas direktoram Česlavam Batņam, ka skolā ir fantastiski [direktora] vietnieki, bet, jau esot pienākumu izpildītājai, redzēju, kas man kā direktorei ir nepieciešams, kur man vajadzīgs atbalsts.

Kāds ir bijušā direktora atstātais mantojums?

Ļoti labs. Viņš ir ne tikai spilgta personība. Tā ir arī cieņpilna attieksme pret visiem iestādes darbiniekiem, kā arī vecākiem. Tiek turpinātas visas iesāktās lietas. Kārtīgas iespējas

ieskrējiemam mums nedeva pandēmijas laiks, kas mūs, ja tā var teikt, *nosēdināja*. Daudz kopīgi ir paveikts, arī atvērta pirmsskola. Ir arī daudz jaunu ideju.

Cik pirmo klašu šogad uzsāk mācības Ādažu sākumskolā? Tāpat kā pagājušajā un aizpagājušajā gadā – 10! Uz to raugos bažīgi, jo telpu kapacitāte ir izsmelta. Šogad uz vidusskolas ēku pārceļas 8 ceturtās klases, bet, ņemot vērā deklarēto bērnu skaitu, kuri nākamgad uzsāks pamatizglītības apguvi, tās atkal būs 10+ pirmās klases.

Kā šo situāciju vispār ir iespējams risināt?

Ja pateikšu, ka otrā maiņa, tad tas būs sprādziens (*smejas*). Zinu, ka Mārupes novada pašvaldība šo iespēju ir apsvērusi. Viens no risinājumiem, ja no šīs ēkas aizies pirmsskola, ir pārcelt ceturtās klases uz šejeni, kas arī būtu loģiski. Arī vidusskolas ēkā ir ierobežojumi, ņemot vērā, ka viens korpuss ir atdots pilnībā bērniem. Risinājumu jādod kopā ar pašvaldību. Carnikavas pamatskolas pārtapsana par vidusskolu (*sākot ar 2024.gada 1.septembri – aut.*) varbūt atstālogu vidusskolas posmu. Šogad uz vidusskolu saņēmām 195 pieteikumus, kas ir ļoti daudz. Protams, skolēni piesakās uz vairākām skolām un pēc tam gaida atbildi. Šīs mācību gads mums būs ar trim nokomplektētām 10. klasēm. Bijām gatavi arī četrām.

Sākumā atteica, jo gribēja izbaudīt bērna kopšanas atvaļinājumu

Jūsu kļūšana par vidusskolas direktori – tas bija apzināts solis augšup pa karjeras kāpnēm?

Esmu ļoti ambicioza, un mans mērķis bija kļūt par iestādes vadītāju. Jāatzīst gan, ka pirms pāris gadiem es domāju kļūt par pirmsskolas iestādes vadītāju, jo pirmsskola man ir ļoti tuva. Tad Ādažu pašvaldība man deva iespēju kļūt par projektu vadītāju Ādažu sākumskolas būvniecības procesā, un es iegāju dziļi iekšā skolas vidē, lai gan sev biju apsolījusi, ka nekad nestrādāšu skolā. Biju krustmāte Ādažu sākumskolai ar domu, ja to atdalis, tad es kandidēšu uz skolas vadītājas amatu. Iespēja kļūt par [Ādažu vidusskolas direktora] pienākumu izpildītāju man nāca ļoti negaidīti. Bija mana dzimšanas diena, bet, kad redzēju, ka zvana Česlavs, uzreiz sapratu, ka viņš nezvana, lai mani apsviektu. Viennozīmīgi varu pateikt, ka bez sava vīra atbalsta es nebūtu direktore,

es būtu citā statusā. Pēc bērna kopšanas atvaļinājuma būtu atgriezies kā direktora vietniece. Lai kļūtu par pienākumu izpildītāju, es pārtraucu bērna kopšanas atvaļinājumu. Vīrs mani iedrošināja un atbalstīja, lai gan iepriekš viņa nostāja bija, ka man to nevajag (*smejas*). Iekšēji, protams, to vēlējos. **Kāpēc vīra nostāja mainījās?**

Viņš teica, ka [ja neļaus man izmantot šo iespēju], tad nākotnē es viņam pārmetīšu (*smejas*). Kad viņam zvanīju un teicu, ka man zvanījis Česlavs, viņš uzreiz saprata, ka ne jau, lai apsviektu dzimšanas dienā. Kad vīrs jautāja, ko esmu atbildējusi, teicu – protams, ka nē. Mums nesen bija piedzimis dēliņš, kopā būšanas mirklis bija svētīgs. Vēl bija deviņi mēneši, ko kopā pavadīt. Tomēr vakarā ar vīru mums bija nopietna saruna. Viņš teica: "Tev piedāvāja, tāpat tevi novērtēja. Varbūt tieši tāpēc ir jāpamēģina."

Kādām rakstura īpašībām jāpieņem skolas direktorei?

Empātijai. Man ir 247 kolēģi, viņiem ļoti būtiska ir cilvēciskā attieksme. Ne visas lietas mēs varam realizēt, tāpēc kolēģi novērtē empātiju, uzklausišanu un sapratni. Ļoti daudzas problēmas mēs atrisinām, apsēžoties un izrunājot. Kolēģiem ir svarīgi, lai direktors viņus novērtētu. Ja runājam par personiskajām īpašībām, tā ir drosmē, spēja atzīt kļūdas, sadarbība, mērķtiecība un ambīcijas. Jābūt labām plānošanas spējām. Skolā ir sarežģītāk, jo ir vairākas mērķgrupas – vecāki, skolēni un darbinieki. Un tad vēl ir apkārtējā vide – ēku uzturēšanas un tā tālāk. Jāprot atrast balansu. Skaidrs, ka pamatuzdevums ir izglītības process, taču tas, ko esmu pamanījusi, ir vecāki, kuri uzliek papildu slogu izglītības iestādēm, līdz ar to mēs pārvēršamies arī par audzināšanas, kontrolējošo un ēdināšanas iestādi. Bieži vien šīs problēmas pārter mūsu pamatfunkciju – izglītot. Vērtības ir jāieaudzina ģimenē. Mēs esam tie, kuri šīs vērtības pastiprina un pilnveido.

Jūs pati kādu priekšmetu arī pasniedzat?

Pirmsākumos esmu bijusi pirmsskolas izglītības skolotāja. Pagājušajā gadā es izbaudīju pilnīgi visu – sākot no pedagoga palīga līdz pat angļu valodas vai mūzikas skolotājai. Kad skolotāji ir prombūtnē, nav iespējams samenedzēt darba procesa nepārtrauktību, pats esi gatavs atrotīt piedurknes. Ja vajag novadīt mūziku vai paēdināt bērnus – es to izdarīšu.

Laimīga, droša un atbalstoša savu četru vīriešu rokās

Prieks, lepnums, pārdzīvojums, azarts! Hokejs ir viena no Vasiļevsku ģimenes prioritātēm. Ar to nodarbojas Solvitas vecākie dēli Mikāels un Rafaels, un arī jaunākais dēls Gabriels tiks virzīts brāļu pēdās.

Ādažu sākumskolas būvniecības procesā Solvita piedalījās kā projektu vadītāja skolas attīstības jautājumos.

Neatņemama vērtība ir būt kopā ar ģimeni ārpus mājas. Solvita ar vīru Aināru ceļojuma laikā šovasar Monako.

Vai daudzās aizvietošanas ir pēcpanēmijas sekas?

Varētu būt, lai gan to tik viennozīmīgi nevar pateikt. Pandēmijas laikā daļa skolotāju pārtrauca darba attiecības, bet ļoti daudzi ir atgriezušies. Tāpat tie varētu būt veselības vai kādi ārējie faktori. Jāatzīst, ka jaunie pedagogi bieži vien nav mentāli gatavi būt par skolotājiem, ļoti daudz ar viņiem jāstrādā, jāmotivē. Man patīk citu valstu pieredze – lai kļūtu par skolotāju, ir supervīzijas vai pārejas posms. Ienākot klasē, tev blakus ir cilvēks un vari pastrādāt kā pedagoga palīgs. Esmu vienmēr teikusi – ja esi pedagoga palīgs, skolu *iztausti* no visām pusēm. Un tālāk pats saproti, vai vari kļūt par pedagogu. Man ir bijis tā, ka neesmu cilvēku pat redzējuši klātienē, bet telefonsarunā lūdzu kļūt par pedagogu mūsu skolā. Protams, es riskēju, bet ir reizes, kad risks attaisnojas, un mēs iegūstam labu pedagogu.

Vecāki un skolēni piedāvā brīnišķīgas idejas

Kāda ir nākotnes vīzija tuvākajiem gadiem?

Pirmais – Ādažu sākumskola būtu jāatdala kā atsevišķa struktūrvienība. Noteikti pašvaldībai jādomā arī par jaunu skolu, lai Ādažu vidusskola var īstenot savus sapņus un kļūt par valsts ģimnāziju. Tas ir mūsu sapnis, uz kuru vēlamies virzīties, bet šobrīd to nevaram izdarīt ne juridiski, ne fiziski, jo ģimnāzijai ir savu kritēriji, kas jāīsteno. Mums jābūt alternatīvai, ko piedāvāt vecākiem, kuru bērni netiek ģimnāzijā. Taču man ir patīams prieks par reitingiem – lielo skolu rangā esam sestajā vietā. Ir mērķis kāpt augstāk!

Kas sagādā vislielāko gandarījumu darbā?

Pedagogu mirdzošās acis, kad viņi kaut ko ir sasnieguši. Tagad paši ļoti priecājamies par estētisko vidi, ko savām rokām esam radījuši. Gandarījums ir arī par ideju īstenošanu vai to, ka mūs novērtē arī bērnu vecāki. Tas dod gan stimulu, gan gandarījumu. Mums ir ļoti aktīva vecāku padome, kas iesaistās ar savām idejām. Vecāki redz skolu no cita aspekta, bieži vien tā, kā mēs pat nevaram iedomāties. Vēl viena mūsu labā prakse ir *kafījošana* jeb "Kafija ar skolas vadību", kur skolēniem ir iespēja tikties ar skolas vadību un diskutēt par aktuālo skolas dzīvi. Tur bērni var izteikt savu redzējumu par skolas attīstību, parādās ļoti brīnišķīgas idejas, ko īsteno.

Jānis Pārums